

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/169/2012
Identifikačné číslo spisu:	5011200170
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5011200170.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľky E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., zastúpenej JUDr. Richardom Karkóom, advokátom so sídlom D. Dlabača 35, 010 01 Žilina, proti odporcovi: Okresný úrad Liptovský Mikuláš (predtým Správa katastra Liptovský Mikuláš, Kollárova 3, 031 01 Liptovský Mikuláš), za účasti: 1/ Z. J., bytom O., 2/ R. Z., bytom O., 3/ J. Z., bytom F., 4/ Ing. O. H., bytom H., 5/ Mgr. E. Z., bytom R., 6/ JUDr. I. E., bytom T., 7/ E. Z., bytom F., 8/ C. O., bytom W., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. V 352/2008 zo dňa 21.12.2010, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/7/2011-73 zo dňa 31. augusta 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/7/2011-73 zo dňa 31. augusta 2012 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. a) a c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie Správy katastra Liptovský Mikuláš č. V 352/2008 zo dňa 21.12.2010 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že správa katastra týmto rozhodnutím zamietla návrh na vklad darovacej zmluvy zo dňa 24.1.2008 uzatvorenej medzi L. Z. ako darkyňou a JUDr. I. E., E. Z., E. P. a C. O. ako obdarovanými, ktorej predmetom je prevod vlastníckeho práva (spoluvlastníckych podielov) k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX a XXX v k.ú. C. a na LV č. XXX a č. XXX v k.ú. T., a to z toho dôvodu, že spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti nemôžu nakladať s podielmi na jednotlivých častiach (pozemkoch) spoločnej nehnuteľnosti, nakoľko ide o podielové spoluvlastníctvo spoločnej nehnuteľnosti, členovia pozemkového spoločenstva nie sú spoluvlastníkmi pozemkov patriacich do spoločnej nehnuteľnosti, ale sú spoluvlastníkmi spoločnej nehnuteľnosti, preto darovacia zmluva je absolútne neplatná pre rozpor so zákonom.

Krajský súd sa s týmto právnym názorom odporcu nestotožnil. Uviedol, že zákon č. 181/1995 Z.z. o

pozemkových spoločenstvách síce hovorí, že podielové spoluvlastníctvo spoločnej nehnuteľnosti je nedeliteľné a nemožno ho zrušiť a vyporiadať podľa osobitných predpisov, ale nijako nezakazuje možnosť prevádzať vlastnícke podiely v spoločnej nehnuteľnosti, len je potrebné, aby pri prevode nevznikali vlastnícke podiely v spoločnej nehnuteľnosti s výmerou menšou ako 2 000 m². Pri prevode podielu alebo jeho časti dochádza síce k prevodu častí jednotlivých parciel, ale tie pre účely aplikácie § 4 ods. 2 zákona o pozemkových spoločenstvách je potrebné zrátať. Preto ak by išlo o prevod medzi členom spoločenstva a nečlenom, na oboch stranách by mohlo dôjsť k drobeniu, čo zákon nepripúšťa a ak by išlo o prevod medzi členmi spoločenstva, k neprípustnému drobeniu by mohlo dôjsť iba na strane prevodcu. Správa katastra však túto okolnosť neskúmala, preto bude musieť v tomto smere doplniť dokazovanie. Z uvedených dôvodov krajský súd jej rozhodnutie zrušil jednak z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia a jednak preto, že zistenie skutkového stavu bolo na posúdenie veci nedostačujúce, t. j. podľa § 250j ods. 1 písm. a) a c) OSP.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250l ods. 2 OSP za použitia ust. § 250k ods. 1 OSP tak, že navrhovateľke priznal ich náhradu vo výške 318,84 Eur.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 154/2010, z ktorého vyplýva, že spoločná nehnuteľnosť je nedeliteľná a nemôže nastať situácia, že jedna jej časť má iného spoluvlastníka, ako ktorákoľvek iná časť spoločnej nehnuteľnosti (obdobne ako pri podielovom spoluvlastníctve vecí, kde nemôžu mať dve časti tej istej veci odlišných vlastníkov). V danej veci sa v zmluve nakladá samostatne s jednou skupinou pozemkov a samostatne s druhou skupinou pozemkov, pričom zmluvné strany neprevádzajú podiel na spoločnej nehnuteľnosti, ale len na časti spoločnej nehnuteľnosti. Preto zmluva nie je len v rozpore s obsahom a účelom zákona o pozemkových spoločenstvách, ale aj s celkovým chápaním inštitútu podielového spoluvlastníctva v slovenskom právnom poriadku. Nedeliteľnosť spoločnej nehnuteľnosti spočíva v možnosti prevodu iba celého svojho podielu, a to za podmienok uvedených v zákone. Nesúhlasí preto s názorom krajského súdu, že vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav a preto navrhuje, aby odvolací súd jeho rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu potvrdí.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka. Uviedla, že sa stotožňuje skonštatovaním Krajského súdu Žilina, že zákonom zakotvená nedeliteľnosť spoločnej nehnuteľnosti naznačuje, že zákonodarcu mal na mysli nedeliteľnosť spoločnej nehnuteľnosti ako celku, nie však nedeliteľnosť jednotlivých parciel patriacich do spoločnej nehnuteľnosti. Za rešpektovania nedeliteľnosti pozemkového spoločenstva ako celku v súlade a za podmienok stanovených zákonom tak nemôže byť pochyb o neexistencii prekážok pre možnosť delenia jednotlivých parciel podľa slobodnej vôle jednotlivých spoluvlastníkov. Navrhovateľka preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech.

Zákomom č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli s účinnosťou od 01.10.2013 okrem iných zrušené aj správy katastra (§ 8 písm. e/ zákona č. 180/2013 Z.z.), pričom v zmysle § 9 prešla ich pôsobnosť ustanovená osobitnými predpismi na okresné úrady. Nakoľko pôvodný odporca zanikol a stratil tým aj spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania, účastníkom konania na strane odporcu sa stal Okresný úrad Liptovský Mikuláš z titulu zákonných zmien.

Predmetom konania v danej veci je rozhodovanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu v zmysle tretej hlavy piatej časti § 250l - § 250sa OSP. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu nebolo vydané v súlade so zákonom, preto ho zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie, a to z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a), pretože rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. c), pretože zistenie skutkového stavu považoval na posúdenie veci za nedostatočné. Podľa § 250s OSP, proti rozsudku

súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a) a b), to znamená, že predmetom odvolacieho konania v tejto veci môže byť len otázka, či rozhodnutie odporcu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a zrušujúci dôvod podľa § 250j ods. 2 písm. c) OSP je z preskúmania odvolacím súdom vylúčený.

Odvolací súd preto riešil iba otázku, či rozhodnutie odporcu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď dospel k záveru o absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej dňa 24.01.2008 a doplnenej dodatkom z 25.02.2008 pre rozpor so zákonom, konkrétne s ustanovením § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách (ktorý bol síce zrušený a nahradený zákonom č. 97/2013 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2013, resp. 1. októbra 2013, ale vzhľadom na jeho spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia sa na danú zmluvu vzťahujú ustanovenia zákona č. 181/1995 Z.z.). Pre odvolací súd je zarážajúce, že odporca sa zhodne s krajským súdom odvoláva na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 154/2010-44 zo dňa 5. októbra 2010, ale každý ho interpretuje inak. Pritom odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu v podstate prebralo dôvody uvedené v tomto náleze, ktoré odvolací súd nepovažuje za potrebné opakovať, len zdôrazňuje jeho podstatnú myšlienku, že v situácii, keď právny predpis dovoľuje dvojaký výklad (jeden ústavne konformný a druhý ústavne nekonformný), je povinnosťou všeobecných súdov vykladať právny predpis spôsobom ústavne konformným. To podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd v danej veci aj urobil s tým, že výklad pojmu spoločná nehnuteľnosť, ako ho interpretoval a aplikoval odporca, je ústavne nekonformný, lebo neprípustným spôsobom zasahuje do práva navrhovateľky obmedzením jedného z atribútov jej vlastníckeho práva - nakladať s predmetom svojho vlastníctva.

Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie jeho rozhodnutia, resp. odôvodnenie citovaného nálezu ústavného súdu, ktorým odporca zjavne disponuje a napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a s použitím § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože úspešná navrhovateľka si ich náhradu z titulu trov právneho zastúpenia neuplatnila, zúčastneným osobám žiadne trovy nevznikli a odporca nebol úspešný, ani by nemal na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.